

EL MAGAZÍN

Dijous, 23 de desembre de 2021

Núm. 204

TECNOLOGIA ■

Una 'start-up' per a la millora de la qualitat de recuperació dels hospitalitzats

MÚSICA ■

Surt a la venda el singular Joc de la Música Catalana

ECONOMIA ■

El context actual ha convertit Espanya en campiona en atur

ALBERT LLIMÓS

ANDREU CLARET

L'escriptor i periodista novel·la els últims dies de la Guerra Civil a '1939'

ENTREVISTA

ANDREU CLARET

“Cal recuperar la història en la seva complexitat. Si l’expliquem en blanc i negre, els joves no ho compraran”

El caos s’apodera de Barcelona a mesura que les tropes franquistes avancen cap a la ciutat, al final de la Guerra Civil. Lluís Companys, a contracor, es prepara per marxar i al seu costat hi té Manel Plandiure, exboxejador i ara guardaespalles del president. Un personatge real i un de ficció entorn dels quals gira ‘1939’, la darrera novel·la del periodista i escriptor Andreu Claret (Acs, Occitània, 1946). El relat amb noms propis de la tragèdia de tot un país.

Text: Jordi Vilarrodà
Fotografia: Albert Llimós

No havia llegit mai una novel·la sobre la caiguda de Barcelona i de Catalunya. I no serà perquè no tinguéssiu potencial literari.

Modestament, em semblava que podia omplir un buit. Que s’hauria de continuar omplint amb altres obres a l’alçada de la magnitud de la tragèdia: 450.000 persones en pocs dies fugint cap a França, arribant a Figueres i trobant-se la frontera tancada, patint els bombardejos de l’aviació italiana... Quan hem vist el que passava a la frontera de Bielorússia, o recordem el que va passar a Síria, doncs aquí va passar també un esdeveniment semblant, d’escala europea. I poc conreat per la literatura, o pel cinema.

Vostè és fill de l’exili, en sentia parlar a casa?

A l’exili se’n parlava, sí. Tant la meua família materna com la paterna havien hagut de fugir, tot i que els meus pares encara no es coneixien. La meua mare era jove, tenia tot just 15 anys, i va marxar de Manresa cap a la Jonquera. Són 180 quilòmetres, que avui sembla no res, però el febrer de 1939, amb els camins entaforats de gent estirant carretons, de militars que es batien en retirada... devia ser indescriptible. Els seus pares es pensaven que no passaria res si es quedaven. Quan els franquistes ja eren a l’altra banda del Cardener, algú els va dir que sempre hi hauria el veí que recordaria que van votar el Front Popular, i amb això ja n’hi havia prou perquè et posessin a la presó.

I van decidir posar-se en camí a última hora...

Amb tot el que van arregar en un carretó i

un cotxet de criatura, que es va trencar. Hi havia la coberteria de plata que els havien regalat els avis quan es van casar. La meua mare només va poder agafar una cullereta de plata, amb la qual jo esmorzava. Quan vaig tenir ús de raó, vaig demanar d’on venia, perquè no encaixava amb els altres coberts, i l’àvia m’ho va explicar.

L’escena de la cullereta és en el llibre, però vostè la situa a Barcelona.

És proustiana, com la Magdalena. Sempre l’he tinguda al cap.

Totes les caigudes, els moments de descomposició final, tenen una semblança? Des de la de Berlín l’any 1945 fins a la de Kabut aquest any?

Absolutament. S’assemblen en el sentit que quan marxés ho abandonés tot, no només deixes la casa com va passar amb els meus avis, sinó que deixes els records dels grans, les aspiracions dels joves... I a la vegada, cada un té les seves peculiaritats. En aquest cas, va ser un èxode doblement dramàtic perquè quan van arribar a França, es van trobar una barrera de soldats senegalesos. El meu avi venia de Coaner, un poble del costat de Síria, en la seva vida havia vist un africà i se’ls troba allà, amb porres llargues, separant homes i dones i portant-les a elles al camp d’Argelers. Imagini’s.

Parlava de doble tragèdia...

Sí, perquè els tres anys de guerra aquí es van sumar als quatre de la Segona Guerra Mundial, quan França va ser ocupada. I de separació: el meu avi era manobre i el van enviar a treballar a una base de submarins a prop de Bordeus. La part de la família que havia anat a parar a Argelers, els van enviar a un altre camp prop de Marsella. Això els que van tenir sort. Altres van anar a parar als

“Et trobes un Companys idealitzat o dimonitzat. El meu és un home amb contradiccions, però que en els moments de la veritat sap estar on cal”

campes de concentració nazis. Deu anys de guerres: és una generació que va quedar molt marcada. Això també explica que una part de la gent tornés, encara que haguessin de ser detinguts pels franquistes. Ara

es parla molt de recuperació de la memòria històrica...

... i vostè creu que d'aquesta, en concret, se'n parla poc?

Tot se centra molt en el descobriment de les fosses on hi ha gent enterrada. Que és molt important i no hi estic en contra! Però cal recuperar la història en tota la seva complexitat. Si l'expliquem en blanc i negre, els joves tampoc ens ho compraran, perquè són intel·ligents i tenen internet per anar verificant la informació. A Catalunya, la Guerra Civil fa de mal recordar perquè no només representava l'arribada del franquisme i la desaparició de les llibertats. També representava un conflicte entre catalans: recordi els Fets de Maig de 1937, l'enfrontament dels anarquistes i el POUM amb comunistes, socialistes i la Generalitat. Amb acusacions molt injustificades contra Companys, per cert, a qui alguns d'Esquerra Republicana d'Estat Català feien responsable de tots els mals de la República. Això s'ha d'explicar bé.

La novel·la reflecteix els moments de solitud i dubte de Companys. A partir de quins materials va construir el personatge?

Quan intentes donar veu a Companys se't plantegen molts reptes. Literaris, intel·lectuals i gairebé morals. Et trobes un Companys dimonitzat, com li deia ara. O bé te'l trobes idealitzat d'una forma que tampoc és exacta. El meu Companys és un home que viu amb contradiccions, però que en els moments de la veritat sap estar on cal estar. Va fer moltes coses que poden ser objecte de crítica política, però el primer Companys advocat fa costat a les causes dels treballadors i li costa unes quantes detencions. El Companys del 6 d'octubre de 1934 intenta compaginar la Catalunya republicana en una federació espanyola, perquè ell –com el meu pare– sempre havia estat un federalista. I el Companys del 19 de juliol de 1936, criticat per haver donat armes a la CNT, havia de fer front a l'aixecament de les tropes del general Goded a Barcelona... i com? Sortint amb els Mossos que tenia a Palau? Però es troba en una dinàmica que el supera, tothom sap que si la CNT hagués volgut prendre el poder ho hauria fet. Ell no tenia instruments d'acció política.

L'acusaven d'haver-se fet amic dels soviètics...

I és que la Unió Soviètica era qui donava menjar per als nens i armes per al front d'Aragó. Jo salvo aquest Companys, i sobretot el que es dignifica a partir del moment que el detenen a la Bretanya. Aquest que mor amb una dignitat fora de dubte, i ens dignifica a tots perquè els catalans vam fer moltes coses malament en la Guerra Civil, sobretot la de no haver sabut mantenir la unitat.

A la novel·la es dibuixen les relacions de Companys amb els dirigents espanyols, Azaña i Negrín, sobretot complicades amb aquest últim.

Amb Azaña hi té una certa relació, amb Negrín no. Negrín és injust amb ell, no li reconeix que sempre ha estat al costat de la República espanyola. Companys creia que era l'única manera de fer front a la sublevació. Recordi que va ser capaç de dir allò de “*madrileños, Cataluña os ama*” en un míting a Madrid l'any 1937. Al moment de passar a França, havia intentat negociar amb Azaña i Negrín que els tres presidents travessessin junts la frontera per tenir més força. Negrín diu que ni parlar-ne, i quan Companys va a buscar Azaña a la Vajol, veu que ja no hi és. Passa la frontera amb el *lehendakari* Aguirre i quan arriben al primer poble aquest li ha de pagar un cafè amb llet perquè Companys no porta ni un duro a la butxaca. Ja sol passar, això que els bascos vagin més preparats que els catalans...

Però parlem dels personatges de ficció. Manel Plandiure és un exboxador, i quan avancem en la novel·la entenem per què, a part de la força física. Els boxadors eren majoritàriament d'esquerres i republicans?

Barcelona era la capital de la boxa, hi havia una passió extraordinària. La boxa estava lligada amb una cultura de l'esport *il·lustrada*, per dir-ho d'alguna manera. Era un esport d'extrema puresa. El personatge d'en Manel és ficció, però és veritat que

molts boxadors que es van quedar sense feina quan va començar la guerra se'n van anar al front o van ser contractats com a escortes. Tarradellas en tenia un, això és cert. El meu Manel Plandiure el faig d'El Terròs, com Companys, perquè li doni una connexió especial amb ell. El seu personatge em permet tenir una mirada crítica sobre el que va passant, clarament republicana però no compromesa amb cap de les opcions polítiques barallades. No concebria la novel·la històrica sense personatges com ell, que em permeten treballar les emocions i els sentiments a banda de l'esquelet històric, que és molt rigorós amb els fets.

Plandiure i la seva amant Agnieszka li permeten submergir-se en la Barcelona del carrer, la del poble. I en un remolí d'emocions personals que conviu amb l'ensorrament col·lectiu. Gent que intenta surar, cadascú a la seva manera.

Jo he viscut algunes guerres com a periodista. La gent es pot pensar que és un campí qui pugui, però la realitat és que exacerba molt els sentiments. Tot allò que és propi de la condició humana es posa a flor de pell. Vius moments èpics, moments de tendresa, fins i tot moments còmics.

Que l'Agnieszka sigui jueva, ho introdueix també com a premonició del que vindrà després, en la Segona Guerra Mundial?

Ho vaig fer cap al final de la redacció. Al principi no era jueva, ni tan sols polonesa. Em vaig assabentar que hi havia hagut moltes noies poloneses que havien estat *traficades* per exercir la prostitució a Barcelona. I després vaig saber, llegint un llibre sobre els jueus a Barcelona, que als anys 30 encara n'hi havia molts, alguns exercint de sastres. La condició de jueva de la noia em servia per fer de pont amb la Segona Guerra Mundial. Aquesta noia es quedava en una terra de ningú. Si es quedava a Barcelona seria víctima de la persecució dels que parlaven de *conspiració judeomasònica*, i si se n'anava a França, seria envaïda aviat pels alemanys. Es troba apàtrida, sense poder anar enlloc.

Hi tenen un paper destacat alguns periodistes. I n'hi ha de reals com Irene Polo, una dona pionera en aquest àmbit.

La guerra d'Espanya va ser la primera que es va retransmetre a tot el món d'aquesta manera. Hi va haver alguns antecedents amb la Guerra de Crimea, però no al mateix nivell. Aquí hi havia des d'Ernest Hemingway fins a Robert Capa passant per Ilià Ehrenburg, i els corresponents dels grans diaris i agències mundials. Té un gran tractament periodístic, sobretot fins a la Batalla de l'Ebre. A partir d'aquell moment, la gent se n'oblida, a fora no en volen sentir a parlar, cosa que també surt a la novel·la. Que fos un esdeveniment mundial explicat periodísticament explica que després se n'hagin escrit tants llibres. Pensi que també hi havia reportatges filmats, pel·lícules com les del rus Roman Karmen. I això es passava als cinemes: tu anaves al cine a Nova York, a Moscou i a Londres i abans es passava una mena de *No-Do* en què sortien sovint imatges de la guerra d'Espanya. Contradictòries, perquè sortien les batalles o les mòbies de les monges exposades davant de Santa Maria del Mar, cosa que va donar molt mala imatge.

Vostè va tornar a Barcelona de jove, havent nascut i viscut a l'exili. Què li va semblar en aquell moment la ciutat de la qual havia sentit només a parlar?

Vaig arribar que tenia 17 anys. I em va sorprendre quan els meus companys del Preu, el curs Preuniversitari, no en sabien res, excepte les quatre mentides que explicava el franquisme. Jo estudiava en una acadèmia de Barcelona i em vaig transformar en una mena d'oracle que a les hores del pati o els caps de setmana els explicava què havia estat la guerra. Ningú no sabia que la ciutat havia estat bombardejada, uns bombardejos que van provocar 2.600 morts comptats. Ni, per suposat, de l'èxode dels exiliats. Jo explicava el coneixement familiar que en tenia, que després vaig empeltar d'un coneixement intel·lectual. L'obsessió de parlar-ne més.

OPINIÓ

**Pere Martí
Bertran**

La literatura catalana vista des de fora

Uns bons amics francesos m'han fet arribar una revista, *Les langues néo-latines* (núm. 398, setembre 2021), que he de reconèixer que desconeixia totalment, perquè l'esmentat número està dedicat, com deixa ben clar la coberta, que tradueix, a la "Literatura catalana del segle XXI: veus noves, continuïtats i ruptures". La revista, que va néixer fa més de cent anys (nosaltres no les podem dir aquestes coses, perquè les dictadures ens les han anades clausurant totes, les revistes en català), podríem dir que és la principal manifestació de la Société des langues néo-latines, una associació d'ensenyants i estudiants de llengües romàniques vives. Als diversos números publica estudis sobre art, literatura, història... de les diverses llengües romàniques que s'ensenyen a l'Estat francès, sigui a la universitat sigui als instituts (Lycées). Aquest número, doncs, està dedicat majoritàriament a la literatura catalana actual. L'ha coordinat Mònica Güell, professora actualment a la Sorbona, que hi col·labora amb un pròleg o prefaci de presentació dels diversos treballs del dossier, així com amb un article sobre l'escriptor menorquí Ponç Pons. La resta de col·laboradors són: Marc Audí, de la universitat Montaigne de Bordeus, amb un treball sobre el poeta Carles Hac Mor; Josep Marquès Meseguer, de la universitat de Saragossa, i Estel Aguilar Miró, de les universitats de Lió

Massa sovint la difusió de la llengua i la cultura catalanes a l'exterior ens passa desapercebuda

i Perpinyà, amb un treball sobre l'escriptor nord-català Joan-Francesc Castex-Ey; Maria Lacueva Lorenz, de la universitat de Paris-Vincennes-Sant-Denis, amb un estudi sobre les escriptores valencianes

del segle XXI, molt crític amb les polítiques culturals i de gènere del PP, que va tenir majoria absoluta al llarg gairebé de tot aquest segle; i Laurent Gallardo, de la universitat de Grenoble-Alps, amb un estudi del teatre de Josep Maria Miró. Complementen el volum un parell d'estudis més entre els quals destaca el de la professora Marie-Angèle Orobon, sobre Unamuno en l'obra de Malraux, en el qual m'ha cridat l'atenció el paper del periodista català Josep Maria Tarra-gó i Ballús (1906-1985), que el desembre de 1936 va entrevistar Unamuno, que moriria poc després.

No em puc allargar massa, però he volgut parlar d'aquest monogràfic, encara que sigui breument, perquè massa sovint la difusió de la llengua i de la cultura catalanes a l'exterior ens passa desapercebuda, malgrat la bona feina que fan molts dels catalans que viuen a fora i molts dels catalanòfils que per sort tenim a algunes universitats i organismes internacionals. A més, com sol ser habitual en el món acadèmic, tots tenen molt clara la unitat de la llengua i de la cultura catalanes, per molt que el territori estigui repartit entre diversos estats. Els treballs recollits al monogràfic de la revista *Les langues néo-latines* en són un bon exemple, com deixen molt clar el pròleg de Mònica Güell i, naturalment, la diversitat geogràfica dels autors estudiats.

Llorenç Capdevila

DE REÜLL

Marges

Des de l'octubre, tenim una nova oportunitat de submergir-nos en la prosa hipnòtica de Joan Jordi Miralles. Una oportunitat per retrobar-la o, si és el cas, descobrir-la. Amb *Marginàlia* (Males Herbes), Miralles recupera un gènere, el del relat llarg (entre la novel·la i el conte), que ja va demostrar que dominava amb *La intimitat de les bèsties* (2017). *Marginàlia* són tres històries que, com és habitual en l'autor, mostren les obsessions d'uns personatges que viuen situacions inquietants. "Jardins" presenta un vidu desbordat que, en el moment més cru de la pandèmia (carers deserts, mascaretes, gel hidroalcohòlic, distància de seguretat), treballa com a jardiner i s'ha de fer càrrec de les filles petites i els sogres malalts. Amb una naturalitat que busca la neutralitat narrativa, retrata amb encert la quotidianitat del confinament i posa al descobert la intimitat i la fragilitat d'uns personatges profundament humans, en

un lent i quotidià camí cap al col·lapse.

"Reconquesta" aborda el tema de la xenofòbia, amb una dona obsessionada per la "invasió musulmana", casada amb un home enganxat a les tertúlies polítiques que no es perd ni un detall del judici del procés. Miralles va despullant dos personatges que, d'entrada, tenen alguna cosa de caricatura, però que van adquirint profunditat a mesura que avança el relat, sobretot en el cas de l'home, un pare "vell, fràgil i desempa-rat", que se sent sol.

"Marginàlia" és el més àcid i inquietant dels tres relats, però també el més críptic, i el més líric. Genera més preguntes de les que resol. Un jubilat a qui apassiona l'art de guixar els marges dels llibres, afeccionat al voayerisme als marges de la ciutat (on es practica el *cruising*), es veu atrapat en una espiral d'esdeveniments surrealistes i sòrdids, a l'estil d'algunes pel·lícules de David Lynch, en companyia d'un noi abúlic a

qui recull de nit prop de la torre de Santa Caterina, a Manresa, presentada com una ciutat mediocre i provinciana amb un to que pot recordar Bernhard quan parlava d'Àustria. Tot i mantenir-se en temes i situacions recurrents (personatges obsessius i desubicats, visió àcida de l'actualitat propera, relacions entre pares i fills, atraccions malsanes...), la prosa de Miralles ha evolucionat, amb els anys, cap a un to cada vegada més contingut, una veu pròpia que, sense estridències, torba i atrapa el lector en una teranyina de sensacions contradictòries. No busca complaure, no fa una narrativa amable i fàcil de pair. Es fixa en detalls aparentment banals per penetrar en la intimitat dels personatges. Escriu amb un llenguatge fàcil de llegir, que flueix amb una naturalitat planera, però exigeix que el lector resti ben atent als marges del text, on hi ha la veritable transcendència de les històries que explica.

OPINIÓ

Josep Burgaya

DES DE FORA

Una vida en exposició

Mantenir la privadesa socialment sempre s'havia considerat un valor i un factor que afegia respecte i credibilitat. L'íntim es preservava i formava part de la restringida esfera particular i familiar. Tradicionalment, la bona reputació descansava sobre la discreció i una certa reserva en tot allò personal. Airejar públicament el que es presumia com una cosa reservada sempre s'havia vist com una mostra de descurada i un senyal per a la desconfiança. Internet, i molt especialment les xarxes socials, ha induït a la conversió del que és privat en públic, a practicar un exhibicionisme impúdric al qual en gran part ens prestem de manera generosa i natural. Semblaria que avui dia un excés de discreció ens converteix en algú que té alguna cosa a amagar. S'han invertit els papers. Més enllà d'una cultura de l'exposició ja naturalitzada, on la transparència personal adquireix bones dosis de teatralitat, la pèrdua de la cautela personal té molt a veure amb una economia de plataforma que ha fet de l'espionatge, de la despulla de la nostra intimitat, de les nostres dades perfilades, la base del model de negoci. En paraules de Yuval Noah Harari, som ja "animals piratejables" i els nostres cervells poden ser "hackejats".

Mark Zuckerberg va dir no fa pas molt temps i de manera molt eloqüent: "La privadesa ja no és una norma social rellevant". I no és estranya aquesta consideració. Hi ha més persones a Facebook de les que hi havia fa dos-cents anys a tot el planeta, i aquesta xarxa social representa el paradigma de l'exhibició voluntària. Estem davant d'unes generacions que han assumit que res no és privat, i el que resulta xocant és que amb prou feines s'ofereix resistència que això sigui així. Es fa alegre i voluntàriament. És la condició que estableixen les plataformes d'internet perquè això pugui ser un negoci. L'espectacle ha de continuar! El nostre jo digital va deixant rastre i no només això, queda arxivat per sempre. Alimentem bases de dades mentre enviem *mails*, comprem, escoltem

DEAN MORIARTY

El mòbil té prioritat sobre la conversa, sobreposant sempre el mirar la pantalla i el clic histèric a qualsevol relació en viu i en directe

música, veiem pel·lícules, xategem o planifiquem el nostre nou viatge. A partir d'aquí, som un llibre obert perquè Google, o qui sigui, personalitzi no només la publicitat que rebem sinó també la informació que es considera rellevant i esperable per al nostre "jo digital". Hem creat una tecnologia que ens modifica, ens exposa i ens ha convertit en mercaderia i dades. Convertir la informació personal en diners comporta de manera inevitable conflictes amb la privacitat, com també amb la possibilitat "d'oblit". No és possible fer un esborrat absolut de les nostres traces a internet, atès que sempre els servidors acaben disposant d'una còpia oculta del que es publica a la xarxa, més enllà de qualsevol eliminació voluntarista.

El món de les xarxes socials s'ha convertit en un aparador on la nostra expo-

sició ha de seguir unes regles no escrites, però molt estrictes. Als missatges de text, no es tracta d'escriure en una pissarra segons el sentit convencional de l'escriptura. La seqüència del text, les icones utilitzades i sobretot la puntuació ho són tot. Cada grup d'edat i cultura té els seus codis, no complir-los indica clarament pertànyer a la categoria de l'impostor i ser un autèntic neòfit digital. És especialment important demostrar una disponibilitat total. "L'obligatorietat" de la resposta obeeix gairebé a condicions contractuals entre els que formen part del grup. La qüestió és acaparar l'atenció dels membres, que deuen al grup una predisposició incondicional. Un missatge de text cal contestar-lo en un lapse màxim de cinc minuts. El contrari implica demostrar poca connexió o, pitjor, escàs interès. Per això, l'aparell de connexió té prioritat absoluta sobre la conversa, sobreposant sempre el mirar la pantalla i el clic histèric a qualsevol relació en viu i en directe. La descripció de les coses que formulem com una emergència aconseguirà que la gent et presti molta més atenció. El concepte privat s'esvaeix. El nostre diàleg en persona pot estar reflectit per un dels nostres interlocutors cap a les xarxes, en temps real.

Facebook té un mínim de 98 camps d'informació que ha usurpat de la nostra privadesa: ubicació, edat, generació, gènere, idioma, nivell educatiu, camp d'estudis, col·legi, afinitat ètnica, sou, tipus d'habitatge i règim de tinença, valor de la casa, composició de la llar, relacions, canvis de feina, compromisos, matrimonis, paternitats, relacions sentimentals, marca i antiguitat de vehicles, sistema operatiu, servei de correu electrònic, navegador, tipus de targeta de crèdit, fluctuacions d'estat d'ànim, perfil d'elector... Som un llibre obert, massa obert. La salut social i democràtica requeriria de mantenir distinció i fronteres, una separació higiènica i prudent, entre el que és privat i el que és públic.

EXCLUSIU

PER A

SUBSCRIPTORS

D'EL 9 NOU

A partir d'ara,
teniu accés directe a

**L'HEMEROTECA
HISTÒRICA**

Entreu a el9nou.cat/historic-hemeroteca
un arxiu documental molt valuós
al vostre abast

Totes les notícies
des de
1990

Si encara no sou subscriptors, truqueu al **93 889 49 49**
o entreu a el9nou.cat/subscribe

LLIBRES

CRÍTICA LITERÀRIA

Joan Ríos i Rallé

Premi de Novel·la Breu Vila de Porreres 2021

ÀNIMA MORTA

Autor: Lluís Sanahuja Munné

Editorial: Edicions Balèria

Lloc i any d'edició: Palma de Mallorca, juny de 2021

Pàgines: 128

Miquel Moreno Gayoso

“No hi ha cap vida que sigui banal”

JO, QUE NO HE CONEGUT ELS HOMES

Autora: Jacqueline Harpman

Traducció: Anna Casassas Figueras

Pròleg: Sophie Mackintosh

Editorial: Periscopi (Antípoda, 53)

Lloc i any d'edició: Barcelona, març del 2021

Pàgines: 232

Diu l'autor a la contraportada del llibre: “*Ànima morta* retrata el paral·lelisme que s'estableix entre una història familiar anònima i la història d'un país, l'analogia entre la decadència del dèspota que ha dominat aquesta família i els últims i penosos dies de la vida del dictador espanyol”.

En la seva primera novel·la publicada Lluís Sanahuja, escriptor penedesenc, desconegut però de gamma alta, ens brinda els seus coneixements del món de l'escriptura i ens apregona en una trama ben lligada, definida i perfectament tancada.

Les vivències, com la de moltes famílies catalanes durant el franquisme: silencis, pors, abusos, foscor, maldats, traïdories, solituds i amors perduts, que aboquen unes seqüeles infinites, personals i socials, tot en paral·lel a l'aparició del franquisme, el seu desenvolupament i la mort del dictador. L'indret, un petit mas abandonat de la mà de Déu en un petit poble inventat del Penedès, reflex d'una situació familiar. Dos personatges, com la marca d'una bona narrativa, contraposats totalment entre ells. Per una banda, la Maria, protagonista, la vídua abandonada pel destí, innocent i inconscient, la feblesa. Per l'altra, en Jaume Torres, antagonista, el sogre, el tirà fastigós, bavós, repugnant i dolent per excel·lència: “No et convé, no us convé, gastar aquests fums amb mi. Se'm parla amb por, els ulls a terra i de genolls.

Al meu davant et vull com una gossa apallissada...” (pàg. 65). Ells són dues figures tan ben definides i escrutades que Sanahuja aconsegueix que hom arribi a posar-se dins la seva pell, esbrinant-ne els pensaments tancats, capficats en uns cervells tan diferents com distants.

Les decisions preses al llarg del temps per part d'ambdós tindran les seves pròpies conseqüències i heus aquí el perquè de tot plegat d'un final possible, d'una història talment creïble. Excepcional ho és la connexió de la trama principal amb la del temps real, postguerra i franquisme en la seva plenitud.

I com a original, el pas de les processons de les formigues al llarg de la casa, lent i amb ordre precís, pla però segur, al llarg dels anys, arreu, un fet, una simulació, que detalla aquest disseny paral·lel amb el pas del temps.

Però el millor, la riquesa del llenguatge, l'esplendidesa del vocabulari. Sanahuja abraça cada paraula, cada mot és una descoberta. Cada frase és un detall de concepte i especificació, gran o petita, important o no tant. Aconseguir perfilar tan acuradament els espais, la casa, el paisatge, un rostre, una mirada, un pensament, no és gens fàcil, però el mestre Lluís ho sap fer, i molt bé.

Per la seva qualitat literària i per la pròpia trama, no espereu més i endinseu-vos en aquest petit plaer narratiu. Us convido a conèixer un bell autor. No és cap casualitat aquest premi literari tan merescut.

Jo, que no he conegut els homes va ser escrita l'any 1995 per Jacqueline Harpman, escriptora, psicòloga i psicoanalista. Les seves vivències com a exiliada del nazisme i la superació de la tuberculosi, que l'apartà de la carrera mèdica, li oferiren material literari per escriure aquest apassionant relat. Una obra que corren des de l'inici. Les seves primeres quatre pàgines són una mena d'introducció: intuïm cap on ens portarà el tràgic relat, però deixant intacta l'essència del misteri que anirem copsant.

L'argument amaga, rere una aparent senzillesa, un desplegament força complex, sense coordinades espai-temporals. La hipnòtica mirada de la narradora –una noia que sempre ha estat reclosa en un soterrani amb d'altres trenta-nou dones adultes i que no té cap referència ni record del món exterior– va conduint el lector per una trama que cavalca entre la distòpia i la ciència-ficció. El so fortuït d'una sirena, en el moment en què els vigilants tenen la porta de la garita presó oberta, les abocarà a una inesperada llibertat. El món exterior és tot desolació i mort; una crua visió postapocalíptica d'un planeta ignot. El mite plàtonic de la caver-
na és

present el dia que les quaranta dones surten de la alienant foscor del soterrani cap a la resplendor de la llibertat per crear una societat alternativa autogestionada.

Malgrat l'angoixa existencial que embolcalla les actuacions per la supervivència en llibertat de les quaranta dones, la lluita col·lectiva, compartint estratègies, afectes o records d'antuvi, serà esperançadora. Tornaran a descobrir aspectes aparentment banals de la vida pretèrita amb què aferrar-se a una quotidianitat no exempta de sorpreses al llarg dels anys. Només amb tendresa, coratge i una entesa solidària superaran temences i perills. Rere la història subjau un tractat de metafísica existencial: Què ens fa humans? Quins són, davant d'una situació límit, els valors, l'actitud, l'ètica... de la nostra conducta? J. Harpman ens demostra com una víctima incompresa pot esdevenir creadora literària i preservar, així, la memòria històrica.

Gràcies a Edicions del Periscopi i l'excel·lent traducció del francès d'Anna Casassas, recuperem una autora gairebé desconeguda. L'acadèmic pròleg de Sophie Mackintosh, traduït per Miquel Saumell, ajuda a capbussar-nos en aquest llibre tan excepcional (convé rellegir-lo com a epíleg).

Jo, que no he conegut els homes és un llibre que es devora amb avidesa i es digereix amb serenitat, que ens commou sense pertorbar-nos. Descobriu-lo!

NOVETATS EDITORIALS

‘Quan canta la Sibil·la’

Antoni Gelonch
Ed. Viena

Comencem amb un suggeriment ben nadalenc, un llibre que explica una de les tradicions nadalenques més antigues dels Països Catalans. És el *Cant de la Sibil·la*, que s’interpreta en algunes esglésies abans de la missa del Gall. Gelonch explica qui eren les sibil·les, com s’han representat en l’art i l’origen d’un cant mil·lenari i apocalíptic.

‘Vida nova’

Dante Alighieri
Ed. Adesiara

Es compleixen els 700 anys de la mort de Dante, que a Catalunya potser no han tingut el ressò que haurien merescut. I amb aquest motiu, es reedita *Vida nova*, text que es considera precedent de la *Divina Comèdia*, escrit a finals del segle XIII. La versió en català (l’edició és bilingüe), la devem a Rossend Arqués.

‘Bernadeta. Història de passió i mort’

Mateu Ciurana / Brau Ed.

Bernadeta era el nom de la noia a qui se li apareixia la Mare de Déu a Lorda. I Bernadeta és el nom que li posen, al poble, a la Joana, una noia que té també visions místiques. Al lloc on això s’esdevé, un dia troben el seu cos mort. Un periodista local, Maurici Clapés, decideix investigar-ho. Una novel·la negra però no exempta d’humor.

‘Aigua a les venes’

Francesc Canosa
Ed. Fonoll

El canal d’Urgell és una de les grans obres d’enginyeria que ha determinat el país, tal com el coneixem. Però no se li ha donat la importància que mereix. Francesc Canosa ens la descobreix en aquest assaig amb voluntat literària. El canal d’Urgell és la nostra epopeia de l’Oest, gairebé al mateix temps que els Estats Units també vivia la seva.

‘Maragall i el govern de la Generalitat’

Div. autors / RBA

L’etapa de Pasqual Maragall com a president de la Generalitat, entre els anys 2003 i 2006, sol ser recordada pels avatars del Tripartit o l’inici de la reforma de l’Estatut. Però més enllà d’això, va ser el punt de partida d’autèntiques polítiques innovadores que han influït més enllà o només un parèntesi. Diversos especialistes ho analitzen.

GEOGRAFIA LITERÀRIA

endrets
Geografia Literària dels
Països Catalans
www.endrets.cat

Llorenç Soldevila

El Puigmal

“ Diàleg

Diu Puigmal
a Sant Amanç:
“Si tu fas vent,
jo faré llamps”.

“Jo duré el fred”,
fa el Balandrau,
“a cops de neu,
que serà glaç”.

El Taga llança
un altre cant:
“Avui és festa,
no s’hi val!

Jo crido el sol
que vola alt,
la primavera
l’ha enfilat,

obre les flors
de dalt estant,
conjura els verds
damunt dels prats

i balla amb mils
de diamants
pel cel perdut
en tants miralls

en les clotades
dels fondals
on s’enlluernen
els senglars”.

Alfred Badia

AUTOR

Alfred Badia Gabarró
(1912-1994)

OBRA

‘Adés serà l’alba’
Quaderns Crema,
1980

INDRET

El Puigmal

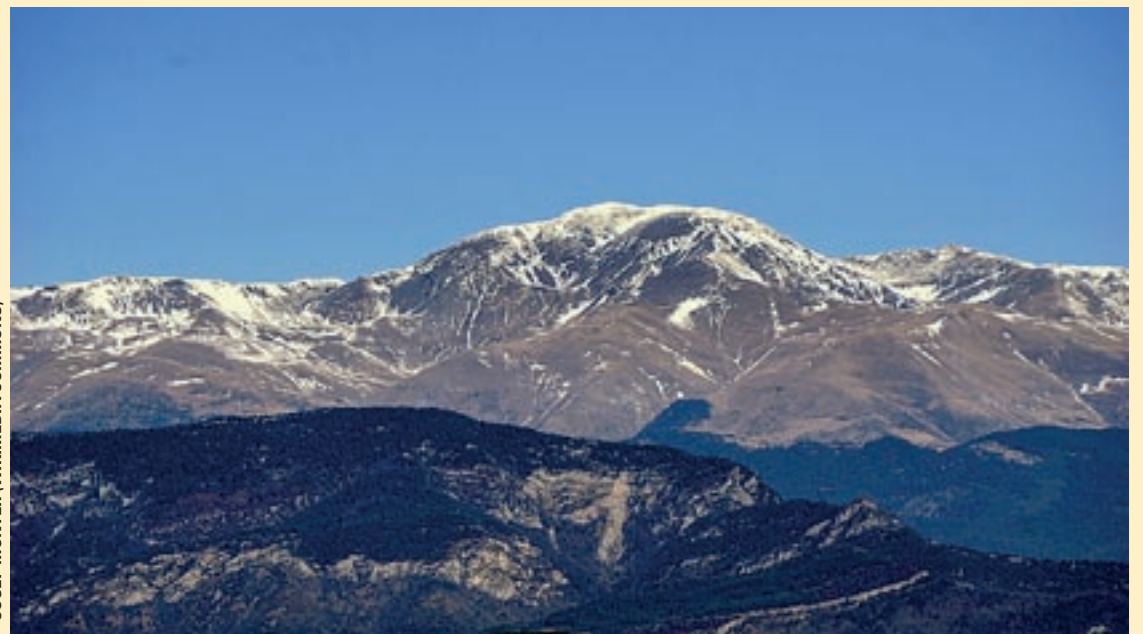
MUNICIPI

Queralbs

COMARCA

Ripollès

El Puigmal, amb 2.909 metres d’altitud, és el cim més alt de tots els que configuren l’anomenada Gran Olla que envolta la vall de Núria. Aquests dies ens ha ofert una esplèndida vista nevada, visible també des de punts d’Osona i el Moianès. Situats al seu cim i tenint unes panoràmiques extenses podríem servir-nos d’aquests versos d’Alfred Badia, que fa dialogar els diferents cims com si tinguessin ocupacions humanes.

JOSEP MONTER (WIKIMEDIA COMMONS)

LLENGUA

EL 9 ETS I UTS

204

LÈXIC

Entre una cosa i l'altra (II)

Avui continuem amb les locucions en què hi ha dos sintagmes separats per la conjunció *i*. En aquest article en veurem de diversos territoris on es parla el català. Segons el *Diccionari català-valencià-balear*, a Mallorca es diu (o es deia) **donar la carn i la sang** quan algú se sacrifica molt en benefici dels altres. I a Menorca es diu **robar (a qualcú) la carn i la sang**, és a dir, 'desposseir algú de tot', deixar-lo pelat, per entendre'ns. Atenció, a València quan **diuen foc i flamada d'algú** és que en diuen penjaments o insolències. Una expressió compartida per catalans i valencians és **cap i casal**, que vol dir la ciutat més important, la capital. És el títol donat tradicionalment a les ciutats de Barcelona i València.

Parlem de més foc: **foc i lloc** (on *foc* és equivalent a 'llar') fa referència a un impost andorrà de caràcter comunal o local. Es tracta

d'un impost que paguen tots els residents a Andorra que tinguin entre 18 i 65 anys pel fet de tenir una residència principal en una parròquia d'aquest país, on estan censats. Se'l considera l'equivalent a l'impost sobre els béns immobles (IBI), però l'IBI tributa sobre els béns immobles i no la residència de les persones físiques.

Molt diferent és l'expressió **passar a foc i a sang** una població (antigament, **a foc i a flama**), que vol dir 'de manera violenta, devastadora', és a dir, matar tothom i destruir-ho tot. **Estar entre l'espasa i la paret** és trobar-se una situació de la qual és difícil sortir. I a **anar/ser net i polit** s'intensifica el valor de l'adjectiu *net*. Per contra, quan diem **net i clar**, o **clar i net**, volem dir 'clarament, sense ambigüitat'. I **entre naps i cols**, avui ja hem enllestit el segon article dedicat a aquestes locucions.

Us animem a seguir aquesta secció i us convidem a fer-nos arribar consultes i comentaris a través de **vic.ass@cpnl.cat**

Oficines i serveis:
granollers@cpnl.cat
ripolles@cpnl.cat
vic@cpnl.cat

www.cpnll.cat/xarxa/cnlosona/

GASTRONOMIA

AMIC

Arbre de Nadal de pasta fullada i xocolata

És sens dubte una de les receptes nadalenques que no poden faltar, sobretot si som molt lllaminers o tenim petits a casa. A més és molt fàcil de preparar, té pocs ingredients i es fa en menys de mitja hora. El seu resultat és espectacular i l'èxit està garantit.

Ingredients:

1 ou
2 làmines quadrades de pasta fullada
Crema de cacau (250 grams)
Per adornar: sucre glaç.

Preparació

Anem escalfant el forn a 200 graus mentre fem la preparació de la nostra recepta.

El primer que farem serà estendre les dues masses de pasta fullada.

Escalfarem uns 20 segons la crema de cacau perquè pugui estar una miqueta més líquida.

Untem la crema de cacau sobre una de les làmines cobrint-la per complet.

Seguidament, posarem al damunt la segona làmina de pasta fullada amb cura perquè quedin completament ajustades. Si no ho fem bé, ens serà complicat després refer l'error.

Dibuixem amb l'ajuda d'un ganivet una forma d'avet de Nadal i retallem.

Amb la pasta sobrant i talladors de galeta, podem fer diferents formes per tal d'aprofitar-la, a més de dibuixar una estrella que col·locarem després en la cúspide del nostre arbre.

A continuació, farem talls a banda i banda de l'arbre, sense arribar al centre, que deixarem a mode de tronc.

Les tires que hem tallat les retorçarem com si fossin tirabuixons.

Col·locarem l'estrella en la cúspide i batrem tota la superfície amb ou.

Introduïrem el nostre arbre al forn i el deixarem coure durant uns 14 minuts i a 200 graus centígrads.

Per adornar, podem empolverar amb el sucre per simular la neu.

Si per contra som més de salat que de dolç, aquesta recepta també pot adaptar-se a la perfecció i queda boníssima si substituïm la crema de cacau per una base de tomàquet i orenga, una salsa pesto o de formatge o espinacs, entre d'altres.

MÚSICA

EL CLÀSSIC

Jaume Espuny

MICHAEL JACKSON 'Thriller'

Epic, 1982

Thriller, de Michael Jackson, era un disc creat perquè fos un gran èxit. I va ser un gran èxit. Oficialment és el disc més venut de la història. Un exèrcit de músics, com el guitarrista de heavy metal Eddie Van Halen, enginyers, cantants –entre els quals, Paul McCartney, fent un duet amb Jackson a “The Girl Is Mine”– i arranjadors s’hi van dedicar de ple tots comandats pel productor estrella (i gran músic) Quincy Jones. I per si de cas, es va fitxar un bon director de cine com John Landis perquè filmés i escrigués el guió del vídeo de la cançó “Thriller”, el punt de sortida del gran *boom* dels videoclips i la cadena MTV. Els que ja havien nascut l’any 1983 segur que se’n recorden, d’aquells zombis ballant amb Michael Jackson amb cara de cadàver. Malgrat tot aquesta parafernàlia, *Thriller* és un gran disc. Hi ha música per a tots els gustos, des de funk fins a rock dur, passant pel soul i alguna balada suau.

Totes les cançons, la meitat compostes per Jackson, són notables. Destaquen, però, “Beat It”, “Billie Jean”, que és la que va tenir més èxit, i la balada “Human Nature”. La meua preferida és la que obre el disc, la delirant “Wanna Be Startin’ Something”, possiblement el millor tema que mai va gravar Michael Jackson. *Thriller* es va fer un tip de guanyar premis Grammy, ni més ni menys que set, i va marcar el rock dels anys vuitanta.

EL TEST

Ramon Marçal

Primer instrument que vas tocar? El violí. **Primer grup del qual vas formar part?** Tetuà. **Primer bolo en directe?** No el recordo. **Primer disc que et vas comprar?** *En moviment!*, d’Obrint Pas. **Quants discos tens?** Potser uns 200. Ni idea. **Salva’n tres.** *Ocol*, de Quico el Cèlio, el Noi i el Mut de Ferreries; *Lliure albir*, d’Aires del Montseny, i *Terra d’espores*, de la Cobla Catalana dels Sons Essencials. **Grups i músics de capçalera.** Jaume Arnella, Jordi Fàbregas, el Pont d’Arcalís, Marcel Casellas, Quico el Cèlio, el Noi i el Mut de Ferreries, Orquestrina Galana... **Un concert (com a públic) per recordar.** *Somiatruites* d’Albert Pla i Pascal Comelade a l’Auditori de Granollers, ja fa uns quants anys.

NOTES

Sobretaula de Nadal amb el Joc de la Música Catalana

Pel tió potser ja feu tard però si no apunteu-lo a la carta dels Reis d’Orient: El Joc de la Música Catalana. Es tracta d’un joc de taula que s’ha posat a la venda fa pocs dies i que és un regal ideal pels amants de la música que es factura als Països Catalans. Els jugadors (n’hi poden jugar de dos a vuit, és a dir, que en cap cas es passa de la desena que marquen les restriccions Covid) tenen l’objectiu de fer un festival i han d’aconseguir el màxim de grups possibles per bastir un cartell de nivell. Per fer-ho, han de superar diversos reptes com per exemple cantar cançons de diferents grups per anar sumant (o restant) punts. L’objectiu final? Crear el festival més bèstia que s’hagi fet mai de la música catalana. Pel que fa a grups, al joc n’hi participen 28 amb noms com Els Catarres, Oques Grasses, Txarango, Manel, Cesc Freixas, Zoo, Els Amics de les Arts, Mishima, Suu o Sense Sal (els autors del joc tenen vincles amb aquesta banda). El nou joc, per cert, el podeu adquirir a <eljocmusicat.cat>.

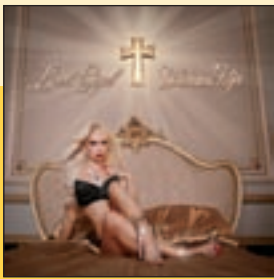
NOVETATS DISCOGRÀFIQUES

Jordi Sunyer

OBESES 'El ressorgiment de l'Atlàntida'

Arriba el primer disc en directe d’Obeses, gravat a finals de 2020 a L’Atlàntida de Vic juntament amb la Cobla Berga Jove i el Cor d’Obeses. El treball és brutal i la cobla no es limita a fer coixins com passa sovint en casaments similars, sinó que en moltes peces és protagonista i demostra que pot excel·lir fent de big band nostrada en una banda de rock. Per emmarcar talls com *Es compten les pigues*, només amb cobla, o l’èpica *Fills de la mateixa mare*, que amb tiblets i tenores agafa una dimensió estratosfèrica. Llàstima que només s’hagi editat en format digital.

BAD GYAL 'Warm Up'

La filla d’Eduard Farelo (sí, aquell que feia de mosso d’esquadra empaitant l’Emma Vilarasau a *Ventdelplà*) torna amb un EP amb regust de llargadurada, ja que té vuit temes. El nou àlbum de Bad Gyal (Alba Farelo) és el primer que edita amb Interscope, el segell de patums com Billie Eilish, i recull algunes peces ja conegudes (*Pussy*, *Blin Blin* o un remix de *Zorra*) al costat d’altres de noves com *Judas*, *Iconic* o *Gasto*. I sí, altra vegada fusiona dancehall, trap, hip-hop i reggaeton amb lletres –presumptament– d’empoderament femení.

MAIKA MAKOVSKI 'MKMK'

Si qui ens ha de salvar d’aquests temps pandèmics és el rock que sigui el que factura Maika Makovski. La mallorquina, un esperit lliure i desacomplexat, hi torna amb el seu setè disc d’estudi amb un aire que ens recorda el Xarim Aresté més arrauxat. Per cert, amb Aresté havien tocat junts... La mallorquina obre l’àlbum amb un cant a l’amor, *Love You Til I Die*, i el tanca amb un *Tonight* juganer amb aires de cabaret. El disc ja es va editar a l’estiu però és vigent del tot i és ideal per recuperar-se amb energia de les fartaneres de Nadal.

TECNOLOGIA

Júlia Catarineu Pla / AMIC

Tecnologia immersiva per a pacients crítics

La 'start-up' catalana Reality Telling dedica els seus esforços a evadir de la realitat i millorar la qualitat de la recuperació dels hospitalitzats

un pacient senti que està tancat en una sala, amb la nostra tecnologia el podem portar a fer una volta per Barcelona”, descriu Pisciotta. En aquest sentit, el projecte ja s’ha engegat amb una vintena de pacients, un empirisme que tal com explica la cofundadora “els ajuda a

millorar el concepte gràcies als suggeriments de pacients i doctors”.

En molts moments durant la pandèmia, moltes famílies van haver d’estar allunyades dels seus familiars. En aquest context d’incertesa, les noves tecnologies van jugar un paper essencial per a moltes persones, aconseguint que entre totes es poguessin comunicar de manera virtual. Reality Telling és una *start-up* que, amb la col·laboració de Barcelona Activa, va néixer per ajudar aquells pacients internats en l’UCI a causa de la covid, però gairebé dos anys després el seu model de negoci continua funcionant, ara amb pacients en estat crític o amb llargues recuperacions dins d’un hospital.

“Tot va començar amb un projecte voluntari per lluitar contra l’aïllament dels pacients durant la pandèmia”, explica Mariella Pisciotta, cofundadora de la companyia. Així doncs, ella i els seus socis (Esteban Loiacono, Stefano Iuliani i Rafa Lanús) van iniciar un projecte per mantenir els pacients entretinguts durant les llargues estades a l’hospital, utilitzant la tecnologia i la realitat immersiva per fer-ho possible: “Realment volíem aportar el nostre granet de sorra durant la crisi, però creiem que encara podem aportar molt més”, remarca la cofundadora de l’empresa.

Un dels primers hospitals a accedir a treballar amb Reality Telling va ser l’UCI de l’Hospital del Mar, ja que segons explica Pisciotta “estaven treballant en programes d’humanització”. Des d’allà van decidir obrir dues línies d’ajuda: la reconexió dels pacients amb les famílies i la reconexió amb ells mateixos. En el primer dels casos s’incorporava la tecnologia per ajudar a la comunicació entre els familiars internats i els que esperaven a la sala d’espera. Aquesta part va ser de gran ajuda durant la pandèmia: “Vam

començar gravant vídeos i ensenyant-los a les famílies, simplement ens vam constituir com una productora audiovisual per seguir ajudant”, explica l’emprenedora.

Pel que fa a la segona línia d’ajuda i la que avui dia està començant a donar els seus ingressos és l’ús de la tecnologia immersiva en la rehabilitació de pacients amb estades molt llargues dins dels hospitals: “Tenim dos tipus de pacients, els crítics i els que es troben en rehabilitació”, explica Pisciotta. En ambdós casos la companyia dissenya material específic i amb l’ajuda d’unes ulleres

Unes ulleres de realitat virtual connecten les màquines de rehabilitació, com les bicicletes estàtiques, i intenten transportar els pacients a altres llocs mentre fan els exercicis

de realitat virtual aconsegueixen convertir-se en un suplement necessari a la teràpia dels interns. “Hem provat que en el cas dels pacients crítics podem arribar a reduir els seus deliris”, afegeix la cofundadora de Reality Telling.

A més, per als pacients en rehabilitació, la *start-up* també posa al seu abast les ulleres de realitat virtual per connectar-les a les màquines de rehabilitació, com podrien ser les bicicletes estàtiques, i intenten transportar els pacients a altres llocs mentre fan els exercicis: “No cal que

OBRINT NOUS HORIZONS

Actualment, l’empresa ja està provant nous mètodes per seguir investigant i obrint projectes a altres hospitals. No és cap secret que la humanització als centres mèdics ja ressona per tot arreu, sobretot després de la pandèmia. Tot i això, l’equip de Reality Telling ja té tancats dos projectes nous amb un total d’una quarantena de pacients: “Hi ha competència, però no ens hem trobat encara amb ningú que s’especialitzi en pacients de llarga estada als hospitals”, explica Pisciotta. A part, la companyia també ha començat les negociacions per entrar a les aules de pediatria i ajudar els nens a millorar els seus preoperatoris. Reality Telling només treballa a alguns hospitals de Barcelona, però l’equip sap que vol seguir creixent fins a la internacionalització, ja que tal com explica la cofundadora: “Tots els membres de l’equip fundador som de fora, així que la internacionalització està dins dels nostres plans”. Amb l’objectiu de millorar les seves debilitats i seguir mantenint el seu ritme de creixement els plans de futur de la companyia demanen intentar acompanyar a tots aquells pacients amb mobilitat reduïda que passen grans estades dins dels centres mèdics. I és que, tal com diuen els experts, la salut mental és tan important com la salut física, una opinió que Reality Telling vol portar a la realitat: “L’objectiu és treure de les quatre parets de l’hospital aquelles persones que no poden sortir pel seu propi peu”, conclou Pisciotta.

ECONOMIA

ELS PARQUETS

Joan Carles Arredondo / @joancarredondo

UN PREU A LA TEMPORALITAT

El procés per reformar el marc laboral a l'Estat espanyol encara el compte enrere. El govern té el compromís amb la Unió Europea que la reforma estigui enllestida abans que acabi l'any. Però quan es prenen compromisos que afecten a tercers el més fàcil és que no es puguin complir. I així està passant amb la cursa de fons que està essent una reforma en la qual hi ha en xoc interessos tan distanciat com els de les organitzacions empresarials i les sindicals. Una cursa de fons que, si es mira el calendari, s'haurà de resoldre a l'esprint.

Els registres laborals de l'Estat espanyol fan evident que són necessaris retocs en el marc regulatori. El context actual ha convertit Espanya en campiona europea en atur i millorar la situació s'ha convertit en urgent per a la gent jove, condemnada a un context d'entrades i sortides del mercat de treball constants. Els joves s'han convertit en el principal exponent d'una temporalitat que supera en 10 punts la mitjana de la Unió, segons coincideixen a ressaltar informes sindicals, però també d'altres que es podrien qualificar de més neutrals, com el centre d'estudis del BBVA o treballs acadèmics d'Esade.

Els resultats esperats, o –millor dit– explicats, de l'anterior reforma han estat manifestament insatisfactoris. L'atur ha baixat més per la lògica d'una millora econòmica respecte a aquell 2012 de depressió econòmica profunda que per les bondats normatives. Tampoc no es pot donar per superada la dualitat de protecció entre treballadors fixos i temporals. En nom de la flexibilitat que tan reclamava la patronal, guanyadora en l'anterior reforma, ha persistit la contractació per períodes que arriben a ser extremadament breus. La durada mitjana dels contractes s'ha reduït en 30 dies des d'abans de la crisi financera fins a abans de la crisi per la pandèmia. El 2006, era de 80 dies. El 2019, de 50, segons un informe de Comissions Obreres.

Mentre que altres aspectes de la reforma haurien avançat, en especial pel que fa a negociació col·lectiva (tot apunta que quan caduqui un conveni continuarà en vigor mentre es negocia el nou, de

manera que queda reforçada la capacitat sindical – gairebé anul·lada actualment– en les converses), la regulació de la temporalitat porta més dificultats. Ni l'empresariat està disposat a cedir aquesta eina de flexibilitat, ni els sindicats tenen intenció que el mercat laboral continuï essent un engranatge cap a les entrades i sortides constants del mercat de treball. Cada dia es firmen a l'Estat de l'ordre de 100.000 contractes i cada dia s'acaben produint un nombre de baixes equivalent. L'efecte de la temporalitat es veu reflectit també en les baixes que es produeixen els divendres i les altes que es formalitzen els dilluns. O com s'accentua aquest procés quan es canvia de mes. Més que flexibilitat, el que exhibeix aquesta realitat és un abús de la figura de la contractació temporal.

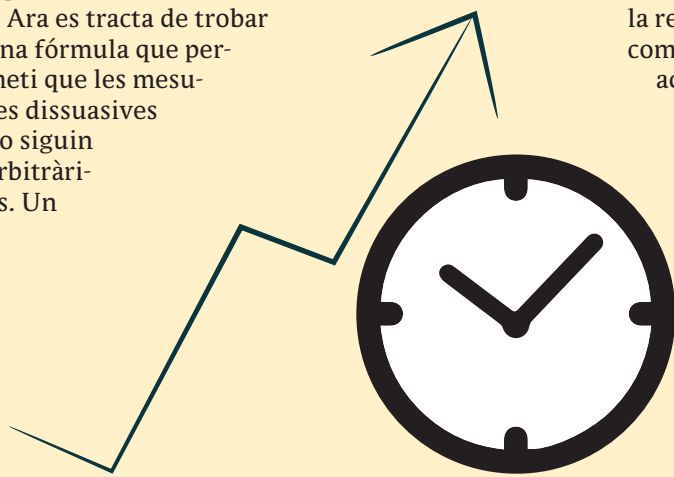
És per això que la temporalitat és actualment una de les principals fonts de discrepància en les negociacions. Sobre la taula, hi hauria un enduriment de les condicions per formalitzar contractes temporals i un règim sancionador més rígid en cas que es detecti que s'està utilitzant aquesta fórmula de manera abusiva o fraudulenta. Limitar la contractació temporal no és un caprici del govern, ni tan sols dels sindicats. Veus europees també alerten de la necessitat que es posi límit a aquesta situació.

Ara es tracta de trobar una fórmula que permeti que les mesures dissuasives no siguin arbitràries. Un

exemple seria quin grau màxim de temporalitat es considera que han de tenir les empreses i per quant de temps, quin règim sancionador seria pertinent per obtenir resultats satisfactoris pel que fa a la reducció del pes de la temporalitat en el mercat de treball, quines fórmules poden existir perquè les necessitats de flexibilitat de les empreses quedin cobertes i determinar si aquestes necessitats existeixen de debò. Mesures, en definitiva, que comportarien posar un preu a la temporalitat que sigui compartit. Fins ara, qui n'ha pagat les conseqüències ha estat la part laboral, condemnada a entrades i sortides del mercat de treball i a ajornar projectes de vida.

En el que està transcendint de la negociació que es manté a tres bandes (una fita que no s'ha aconseguit en la revisió del salari mínim interprofessional ni en la reforma de les cotitzacions de jubilació, de les quals qui se n'ha despenjat ha estat la patronal), s'apunta que la temporalitat tindrà un preu, ja sigui en cotitzacions més elevades, ja sigui amb un règim sancionador més dur, i que la flexibilitat que reclamen les empreses tindrà vies de sortida en una reinterpretació dels expedients temporals d'ocupació, la fórmula que ha frenat la destrucció d'ocupació durant l'actual crisi per la pandèmia.

La negociació sobre la reforma laboral arriba a la recta final amb la solució sobre la temporalitat com l'obstacle més gran a superar. Una solució a aquesta qüestió seria més que idònia, perquè la poca durada de les relacions laborals té poc a veure amb el discurs oficial de l'empresariat sobre la necessitat de tenir personal qualificat (quina necessitat en té si finalment en prescindirà en mesos, setmanes o, fins i tot dies), i perquè la societat necessita persones amb trajectòries estables per construir projectes vitals. Pel bé d'un marc de relacions laboral que mereixi aquest nom, convé que hi hagi un acord sòlid i que, aquesta vegada, l'empresariat sigui també una part activa en la solució.

INDICADORS

Caiguda del PIB per càpita

El producte interior brut de tots els municipis de més de 50.000 habitants mostra una evolució negativa l'any 2020 en comparació amb l'any anterior, segons dades avançades de l'Institut d'Estadística de Catalunya. L'efecte de la covid-19 en l'activitat econòmica d'aquests 23 municipis, que generen el 60% del total de PIB català, trenca la tendència de creixement registrada els darrers anys.

Més inversió estrangera

La inversió estrangera a Catalunya durant el tercer trimestre ha crescut el 2,7% respecte al mateix període de l'any passat, fins a 572,9 milions d'euros. La xifra també és més alta que la del segon trimestre (371,3 milions d'euros) i supera els registres del tercer trimestre de 2019, previs a la pandèmia, quan es van captar 475,3 milions d'euros, segons dades publicades del Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme

ALEGRIA INTERIOR

Eulàlia Robert, directora de PNL Barcelona

Celebrem?

Som a Nadal, una festa que, coincidint gairebé amb el solstici d'hivern de l'hemisferi nord, celebrem de manera similar a llocs molt distants de la Terra.

Milions d'éssers humans de diferents cultures i civilitzacions hem celebrat durant milers d'anys el solstici d'hivern a l'hemisferi nord. Un punt d'inflexió a l'òrbita terrestre al voltant del Sol que té a veure amb estacions de l'any i les variacions en les pluges, el fred i la calor, les nevades, el nivell de les aigües dels rius, i amb els cicles de l'agricultura i les collites, sembres i recol·leccions, amb la durada de la llum del dia, amb els cicles d'hivernació, reproducció i migracions dels animals, amb el creixement de les plantes, les floracions i les següents fructificacions.

Les cultures escandinaves i celtes, tribus del nord i centre d'Europa, celebraven el Yule, el moment en el qual comença a allargar-se el dia i el moment en què els camps, ja sembrats, esperen que les llavors germinin a la foscor, sota la terra, on ja començaran el procés d'obrir-se per a iniciar el seu creixement. Durant segles, després de la sembra, els homes i dones, es recollien a casa seva per esperar i ho feien amb celebracions.

Els romans celebraven les Saturnals durant el solstici d'hivern, moment en el qual

veien el Sol al punt més baix al cel. En aquestes celebracions de les Saturnals s'intercanviaven regals, es menjava, es bevia i es cantava, com una forma de preparació per a uns mesos de recolliment, fins a l'arribada de la primavera. El cristianisme va unir moltes d'aquestes celebracions a la festa de Nadal, que celebrem actualment arreu del planeta.

A les nostres latituds, encara que el dia comença a allargar-se, és l'inici de l'hivern i coincideix amb mesos freds, foscos, en què els arbres de fulla caduca esperen la primavera per tornar a vestir les seves branques.

Independentment de les nostres creences religioses i de la nostra cosmovisió, moltes cultures de tot el món compartim les celebracions del solstici d'hivern i de Nadal.

En l'aspecte evolutiu, podríem dir que tot això encara existeix i forma part del nostre inconscient col·lectiu.

En algun moment, però, és fàcil que ens deixem arrossegar per hàbits de consum i obligacions de preparar menjars o trobar-nos gairebé pel simple costum que ho hem anat fent any rere any.

Però també podem convertir els moments de preparar menjars, adornar les cases i intercanviar obsequis i regals, en actes senzills, creatius i artístics.

Podem prendre'ns petits moments per adornar recordant el sentit d'embellir el nostre entorn els dies foscos i freds, preparar menjar i compartir-lo, com a actes per delectar els nostres sentits del gust i l'olfacte, preparar o escollir regals com a actes d'intercanvi que reforcen vincles socials, de manera que no sigui tan important el que regalem sinó el com i des d'on ho fem.

I que, encara que sigui per un instant molt breu, puguem mirar-nos als ulls i ens puguem dir amb la mirada i algun tímid somriure: "Et veig i et desitjo unes bones festes."

Celebrem?

HORÒSCOP

Roser Bona

Del 24-12-2021 al 30-12-2021

ÀRIES (Del 21 de març al 20 d'abril)

El teu ritme frenètic comença a baixar i et prens les coses amb més moderació. El Sol a Casa X obre una etapa pel que fa al sector professional amb nous reptes inclosos.

TAURE (Del 21 d'abril al 20 de maig)

El Sol a Casa IX inclina a fer un viatge o una escapada que fa temps esperaves. Si tens una relació de parella, es pot tornar possessiva. Potser hi hauràs de posar límits.

BESSONS (Del 21 de maig al 21 de juny)

Temps de certa introspecció i reserva. Cerques maneres d'equilibrar el teu món emocional, però també l'economia. Si esperes un ajut o subvenció, ara pots tenir-ne notícies.

CRANC (Del 22 de juny al 21 de juliol)

Algú pot mostrar interès en tu i ho farà de manera directa i segura, sense dubtar. En aquests dies pots conèixer una persona que aportarà una mica de llum a la teva vida.

LLEÓ (Del 22 de juliol al 23 d'agost)

El Sol a Casa VI enfoca el sector laboral amb ajustaments al lloc de treball, on pots assolir més responsabilitat. Et centres en les teves necessitats pel que fa a la salut.

VERGE (Del 24 d'agost al 23 de setembre)

Si la parella i la teva família no tenen bona relació, en aquestes festes, t'anirà bé tenir un paper pacificador. Pots viure una història de passió i fins i tot, obsessió.

BALANÇA (Del 24 de setembre al 23 d'octubre)

En l'amor, pots tornar a veure't en situacions que ja has viscut. Si no és el que vols, no ho acceptis i passa pàgina. L'element aigua serà un bon aliat per la teva salut.

ESCORPÍ (Del 24 d'octubre al 22 de novembre)

Estàs més creatiu del que és habitual. Aprofita-ho per escriure o expressar-te amb els teus talents. Toca reajustar l'economia i fer algun pas enrere en aquest terreny.

SAGITARI (Del 23 de novembre al 21 de desembre)

Continues involucrat en diversos conflictes o tensions. Alguns d'aquests assumptes es resoldran per si mateixos, per la resta, practica la paciència. Tot és temporal.

CAPRICORN (Del 22 de desembre al 20 de gener)

Felicitats! El Sol entra al teu signe i comença un nou període per tu, una nova etapa amb alguns reptes i oportunitats. Venus retrògrad pot portar un amor del passat.

AQUARI (Del 21 de gener al 19 de febrer)

Tu que normalment tens la vista posada en el futur, ara enyores la infantesa o persones que ja no hi són. En un projecte professional et convé guardar un as sota la màniga.

PEIXOS (Del 20 de febrer al 20 de març)

Notícies d'una vella amistat amb la qual havies perdut contacte. La teva ment va a mil, tens moltes idees i somnis molt intensos. Aquests dies et pots posar una mica místic.

CINEMA

LA CRÍTICA DE LA SETMANA

Joan Millaret Valls

‘Spider-Man: No Way Home’ De Jon Watts Desemmascarament

Spider-Man: No Way Home completa una trilogia d’entregues de la saga Spider-Man protagonitzades per Tom Holland i dirigides per Jon Watts després de *Spider-Man: Homecoming* (2017) i *Spider-Man: Far From Home* (2019). El jove superheroï Peter Parker (Tom Holland) és ara desemmascarat gràcies a un incisiu i oportunista periodista després de les destrosses ocasionades a Londres al final de *Spider-Man: Far From Home* (2019) contra el malvat Quentin Becks (Tobey McGuire).

Això genera l’inevitable assetjament mediàtic a ell i al seu entorn familiar, format per la seva tieta May (Marisa Tomei) i la parella d’ella, Happy Hogan (Jon Favreau), cap de les indústries Stark, així com les crítiques a la seva acció heroica que provoca la seva caiguda en desgràcia per bona part del públic. Enllaçant amb l’anterior entrega, *Spider-Man: Far From Home*, el jove Peter Parker ja lluitava per no revelar la seva doble identitat com a Spider-Man durant un viatge escolar de vacances per Europa fins que la noia de l’institut de la qual està enamorat, MJ (Zendaya), ho acabava descobrint.

Aclaparat per tot plegat, Parker busca consells a Stephen Strange (Benedict Cumberbatch) en el seu amagatall, personatge capaç de connectar amb altres realitats, a qui demana un conjur per intentar que la gent obliidi que ell és Spider-Man, un esborrament de memòria general, i recobrar, així, l’anonimat. Però el conjur es malmet i provoca uns efectes imprevistos. Stephen Strange aporta un element que fa que *Spider-Man: No Way Home*, narrativament, estigui farcida de sorpreses. L’efecte multivers, generat per la màgia de Strange, permet obrir forats

en el relat per on penetren personatges de realitats paral·leles. Això permet que es colin diversos personatges com Otto Octavius (Raul Molina) o, especialment, Norman Virgil Osborn (Willem Dafoe), éssers que entren en escena, sotmesos al seu costat més fosc i destructiu.

Aquesta estratègia narrativa multiplicadora de possibilitats amb camins bifurcats té un gir brillant quan l’amic íntim de Parker, Leeds (Jacob Batalon), descobreix que ha adquirit també les propietats màgiques de Strange. Tot intentant rescatar Peter Parker invocant Spider-Man, acaba convocant dos Spider-Man més, vells coneguts de l’audiència. Ens referim als intèrprets del superheroï aràcnid de precedents versions, Tobey McGuire i Andrew Garfield, amb la qual cosa formen un inaudit triumvirat de Spider-Man, disposats a unir forces i estratègies per retornar la pau i la tranquil·litat al món.

La franquícia Spider-Man de la saga de superheroï de Marvel segueix a ple rendiment, es troba en plena forma i sembla que té corda per anys. Aquesta última entrega funciona de meravella, com a comèdia juvenil d’institut i com a relat trepidant d’aventures, mentre que el farciment, les escenes d’acció carregades d’efectes digitals, ofereixen més del mateix per garantir l’exigent quota d’espectacularitat. El gran quid de la franquícia, l’anonimat o el desemmascarament de Peter Parker/Spider-Man, aconsegueix centrar la trama, estirant les derivades de forma intel·ligent. I predomina, per damunt de tot, un encomanadís i joïós esperit lúdic i juganer que fa de *Spider-Man: No Way Home* un dels entreteniments més rodons per gaudir aquestes festes.

OFERTA CULTURAL

M. Erra / T. Terradas

Teatre infantil per Sant Esteve a Parets del Vallès

‘Artaban, la llegenda del quart rei mag’, d’A Grup Vocal Productions. Teatre Can Rajoler, Parets del Vallès. Diumenge, 26 de desembre, 18.00.

Rialles Parets presenta aquest diumenge al Teatre Can Rajoler de Parets l’obra de teatre infantil *Artaban, la llegenda del quart rei mag*, una història plena d’aventures, música i fantasia per a tota la família, que té lloc la Nit de Reis. Els dos germans grans d’una família li expliquen al més petit la llegenda d’aquest jove príncep fascinat per les estrelles.

Tornen els valsos al Cirvianum

Cor i Orquestra Simfònica Harmonia. Teatre Cirvianum, Torelló. Dimecres, 29 de desembre, 20.00h.

Torna el tradicional concert de valsos al Teatre Cirvianum de Torelló. El Cor i Orquestra Simfònica Harmonia, sota la direcció d’Albert Deprius, proposarà tot un repertori de valsos, polques i altres peces de caire nadalenc, que també inclou algunes nades tradicionals catalanes arranjades per Salvador Brotons.

CINECLUB

‘El Cargol i la Balena i altres contes de la mar’

TEATRE AUDITORI POLIVALENT
29 de desembre de 2021
18h - Cineclub Bigues i Riells del Fai

Regne Unit, 2019 Dir.: Max Lang i Daniel Snaddon.
Curtmetratge infantil. El cargol i la balena explica la història d’un jove cargol inquiet que té l’ambició de viatjar i conèixer món. La seva crida és resposta per una balena geperuda i junts s’embarquen en un viatge a través

dels mars. Descobreixen terres llunyanes, muntanyes i platges paradisiàques. Un dia, la balena perd el rumb a causa d’unes llanxes sorolloses i acaba encallada a una badia aïllada. El petit cargol ha de rescatar la seva amiga la balena. Però com s’ho farà per aconseguir-ho?

Una bonica història sobre una improbable amistat que ens farà recórrer els llocs més sorprenents i màgics del món submarí. Dels productors de pel·lícules com *El Grúfal*, *Zog* i *La rata pirata*, basat en un dels llibres escrits per l’autora britànica Julia Donaldson.

CINEMES

¡CANTA! 2

EUA 2021. Dir. Garth Jennings. Animació. Buster Moon i els seus amics han de persuadir l'estrella del rock Clay Calloway perquè s'uneixi a ells en l'estrena d'un nou espectacle.

CLIFFORD, EL GRAN PERRO ROJO

EUA 2021. Dir. Walt Becker. Amb Darby Camp i Jack Whitehall. Aventures. Quan Emily Elizabeth coneix un rescatador màgic d'animals que li regala un petit cadell vermell, mai s'hauria imaginat que en despertar-se es trobaria un gos gegant de tres metres al seu petit apartament de Nova York. Mentre la seva mare soltera és de viatge de negocis, Emily i el seu divertit però impulsiu oncle Casey s'embarquen en una gran aventura.

ENCANTO

EUA 2021. Dir. Jared Bush, Charise Castro Smith i Byron Howard. Animació. Història d'una família extraordinària,

els Madrigal, que viuen amagats a les muntanyes de Colòmbia, en una casa màgica d'un poble situat en un enclavament meravellós anomenat Encant. La màgia d'Encant ha dotat a tots els nens de la família d'un do únic, des de la superforça fins al poder de curar... però s'ha oblidat d'una nena anomenada Mirabel. Quan Mirabel descobreix que la màgia que envolta Encant està en perill, decideix que ella, l'única Madrigal normal, podria ser l'última esperança de la seva extraordinària família.

LA HISTORIA DE MI MUJER

Hongria 2021. Dir. Ildikó Enyedi. Amb Léa Seydoux, Gijs Naber i Louis Garrel. Drama. Jacob Störr és un capità holandès molt treballador la vida amorosa del qual no va, precisament, vent en popa. Un dia, s'aposta en una cafeteria que es casarà amb la primera dona que entri en el lloc. Una dona anomenada Lizzy és l'afortunada. Contra tot pronòstic, el llop de mar aconsegueix el seu objectiu. No obstant això, a mesura que van passant els anys, Jacob es pregunta sobre si la seva esposa li és infidel i decideix investigar, sense sospitar que cada avanç que faci provocarà que la seva vida comenci a estar en perill.

MAMÁ O PAPÁ

Espanya 2021. Dir. Dani de la Orden. Amb Paco León i Miren Ibarguren. Comèdia. Flora i Víctor són els pares que tot nen voldria tenir: moderns, divertits i afectuosos. No obstant això, tot es torça el dia que decideixen divorciar-se i apareix l'oportunitat laboral amb la qual porten somiant tota la vida. Només hi ha un problema: la custòdia. Cap està disposat a cedir. Així que, per ordre de la jutgessa, els nens hauran de decidir amb qui es queden: amb la mama, o amb el papa. A partir d'aquest moment, els pares modèlics es declaren la guerra i no hi haurà treva. Tots dos faran tot el possible per no obtenir la custòdia dels seus fills.

MATRIX RESURRECTIONS

EUA 2021. Dir. Keanu Reeves i Carrie-Anne Moss. Ciència ficció. Neo viu una vida normal i corrent a San Francisco mentre el seu terapeuta li prescriu pastilles blaves. Fins que Morfeo li ofereix la pastilla vermella i torna a obrir la seva ment al món de Matrix.

SPIDER-MAN NO WAY HOME

Estats Units 2021. Dir. Jon Watts. Amb Tom Holland, Zendaya i Benedict Cumberbatch. Ciència-ficció. Per primera vegada en la història cinematogràfica de Spider-Man, el nostre heroi, veí i amic és desemmascarat, i per tant ja no és capaç de separar la seva vida normal dels enormes riscos que comporta ser un superheroï. Quan demana ajuda al doctor Strange, els riscos passen a ser encara més perillosos, i l'obliguen descobrir el que realment significa ser Spider-Man. Seqüela de *Spider-Man: Far from Home*.

TRASH, LA LEYENDA DE LA PIRÁMIDE MÁGICA

Itàlia 2020. Dir. Francesco Dafano i Luca Della Grotta. Animació. Flaco és una caixa de cartó trencada que viu en un mercat amb la seva amiga Burbujas –una ampolla de refresc– i altres companys. El seu dia a dia el passa evitant les màquines de neteja que arrasen amb tot. A més, ha renunciat al seu destí i ja no creu en res. Tampoc confia en la llegenda de la piràmide màgica: un lloc meravellós on totes les desferres tenen una segona oportunitat, on reneixen per tornar a ser útils, tant per a ells mateixos com per als altres.

WEST SIDE STORY

EUA 2021. Dir. Steven Spielberg. Amb Rachel Zegler i Ansel Elgort. Musical. Els adolescents Tony i Maria, malgrat tenir afiliacions amb colles de carrer rivals, els Jets i els Sharks, s'enamoren a la ciutat de Nova York en la dècada dels 50. Nova versió del llegendari musical *West Side Story*.

WAY DOWN

Espanya 2021. Dir. Jaume Balagueró. Amb Freddie Highmore i Astrid Bergès-Frisbey. Acció. La llegenda que el Banc d'Espanya és inexpugnable i no es pot atracar no espanta Thom Johnson, el brillant i jove enginyer reclutat per esbrinar com accedir al seu interior. L'objectiu és un petit tresor que estarà dipositat en el banc només 10 dies. Deu dies per a descobrir el secret de la caixa, per ordinar un pla, per preparar l'assalt, per aprofitar-se d'un pla de fugida irrepètible, quan l'esperada final del Mundial de Futbol de Sud-àfrica reuneix centenars de milers d'aficionats a les portes del propi Banc. Deu dies per aconseguir la glòria... o per acabar a la presó.

CARTELLERA

CAMPRODON		Dissabte	Diumenge	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous
Casal Camprodoní	La casa Gucci	20.00	21.00	18.00 i 22.00	18.00 i 22.00	-	-
	Encanto	-	-	-	-	18.00	18.00
RIBES DE FRESER		Dissabte	Diumenge	Dimarts	Dijous		
Catalunya	Ratolins i guineus	-	18.00	-	-	-	-
	El buen patrón	-	-	19.00	-	-	-
	Titane	-	-	-	-	19.00	-
RIPOLL		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns		
Comtal	Spider-man no way home	-	18.00 i 21.00	19.15	18.00 i 21.00		
VIC		Dijous	Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns i dimarts	
Sucre	¡Canta! 2	18.30, 19.55 i 22.00	18.15	18.15, 20.25 i 22.45	18.15, 20.25 i 22.40	18.30, 19.55 i 22.00	
	¡Canta! 2 (cat.)	15.40 i 17.35	15.35 i 17.40	15.35 i 17.40	15.35 i 17.40	15.40 i 17.35	
	¡Canta! 2 (3D)	16.30	-	16.15	16.15	15.30	
	West Side Story	18.50 i 20.50	17.30	17.00, 19.55 i 22.30	17.00, 19.15 i 22.30	18.50 i 21.40	
	Matix resurrections	15.50, 17.15, 18.45 i 21.15	15.35 i 17.15	15.35, 17.15, 18.35, 20.20 i 22.30	15.35, 17.15, 18.35, 20.20 i 22.30	15.50, 17.15, 21.40 i 20.25	
	Matrix resurrections (VOSE)	21.40	-	19.50	19.55	20.50	
	Spider-man no way home	16.15, 17.55, 19.10, 20.40 i 22.00	16.30 i 17.35	16.15, 17.35, 19.10 i 22.00	16.15, 17.35, 19.10 i 22.00	16.15, 17.55, 19.10, 20.40 i 22.00	
	Spider-man no way home (3D)	21.25	16.00	21.15	21.15	17.35	
	Spider-man no way (...) (VOSE)	-	-	22.10	22.10	-	
	Mamá o papá	15.35, 18.50 i 22.00	15.35 i 18.10	15.35, 18.10, 20.10 i 23.00	15.35, 18.10, 20.10 i 23.00	15.35, 18.50 i 22.00	
	Trash, la llegenda de la (...)	15.30	15.30 i 18.45	15.30	15.30	15.30	

Cazafantasmas: Más allá	19.40	-	21.45	21.45	19.40
Clifford, el gran perro rojo	17.00	15.40	19.45	19.45	17.00
Encanto	16.35	15.55	15.55	15.55	16.35

LA GARRIGA		Dijous	Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Alhambra	West Side Story	17.30 i 20.30	17.00	18.00 i 21.00	17.30 i 20.30 (VOSE)	17.30 i 20.30

GRANOLLERS		Dijous	Dissabte	Diumenge	Dimarts
Edison	Barbaque	20.00	-	-	-
	Las fantasías	-	19.00	19.00 (VOSE)	-

GRANOLLERS*		Dijous 23	Divendres	Dissabte	De dg. a dt.
Ocine	Cazafantasmas: Más allá	16.00	16.00	-	16.00
	Clifford, el gran perro rojo	16.00	16.00	-	16.00
	Encanto	16.20 i 18.40	16.20 i 18.40	18.40	16.20 (dg. no) i 18.40
	La casa Gucci	21.30	-	21.30	21.30
	La historia de mi mujer	15.50	15.50	-	15.50
	Mamá o papá	16.15, 18.30, 20.45 i 22.45	16.15 i 18.30	18.30, 20.40 i 22.40	16.15, 18.30, 20.40 i 22.40
	Matrix resurrections	18.15 i 21.15	18.15	18.15 i 21.15	18.15 i 21.15
	Matrix resurrections (Atmos)	16.30 i 19.30	16.30	19.15 i 22.15	16.15, 19.15 i 22.15
	Spider-man no way home	16.30, 17.00, 18.00, 18.30, 19.30, 20.30, 21.00 i 21.30	16.00, 16.30, 17.00 i 18.00	17.00, 18.00, 18.30, 19.30, 20.30, 21.00, 21.30 i 22.20	16.30, 17.00, 18.00, 18.30 (dg. no), 19.30, 20.00 (dg. no), 20.30, 21.00, 21.30 (dg. no) i 22.20
	Spider-man no way (...) (Atmos)	16.00, 19.00 i 22.00	-	19.00 i 22.00	16.00, 19.00 i 22.00
	Spider-man no way (...) (VOSE)	20.00	-	20.00	-
	Way down	21.45	-	22.40	22.40
	West Side Story	16.00, 19.00 i 22.00	16.00	19.00 i 22.00	16.00, 19.00 i 22.00
	¡Canta! 2	16.00, 16.30, 17.15, 18.15, 18.50, 19.30 i 20.30	16.00, 16.30, 17.15 i 18.15	17.15, 18.15, 18.50, 19.30, 20.30 i 21.45	16.00, 16.30, 17.15, 18.15, 18.50, 19.30, 20.30 i 21.45

SANT CELONI*		Dijous 23 i de diumenge a dimarts	Divendres	Dissabte
Ocine	¡Canta! 2 (cat.)	17.00	16.15	17.30
	Encanto	19.10	18.20	19.40
	La casa Gucci	21.30	-	22.00
	Matrix resurrections	16.15, 19.15 i 22.15	16.15	19.15 i 22.15
	¡Canta! 2	16.00, 18.15 i 20.30	16.00 i 18.15	18.15 i 20.30
	Mamá o papá	22.40	-	22.40
	Clifford, el gran perro rojo	16.00	16.00	-
	Spider-man no way home	16.00, 18.00, 19.00, 21.00 i 22.00	16.00 i 18.00	18.00, 19.00, 21.00 i 22.00

* Horaris confirmarts per dijous a la espera si hi ha noves restriccions, la resta d'horari serà en cas que no hi hagi de noves

PASSATEMPS

MOTS ENCREUATS

Pau Vidal

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												

HORIZONTALS: 1. Tan abissal, el tedi que ens envolta, que només el podria estudiar el comandant Cousteau / 2. Com s’assembla a la Clara, aquesta noia! Passió de raval / 3. Part interna dels ulls. Tan paradisiac que pot acabar amb atac nefrític. La fi del món / 4. Nyaps derivats d’escriure incorrectament “piafats”. El rostre del poeta / 5. Síntomes d’avorriment. En Casasses s’hi pentinava en plena plaça / 6. És cosa de tots, o sigui dels que manen. T’atribueix la culpa d’entrar a teatre / 7. Navegui a l’orsa que farà marejar en Sergio. Estàtua genuflecta / 8. Unitat melòdica de la granota. Prou fermesa per enllestir l’operació d’ancoratge / 9. Un gos sense os. Tan actiu com si fos de Moscou. Intramurs / 10. Entomi l’ordre i calli. Tan senzill com procedir a una acilació / 11. Nega límits a la negociació. Incorporada sense aixecar-se. Pilar prim / 12. Fico la manifestació en un got d’aigua. Hexàmetre per cantar al miüra escuat / 13. Surto, que em pixo. Caminada muntanyenca a ritme d’u ics dos.

VERTICALS: 1. Pren lloc al lavabo. Teixit de cotó d’aspecte apergaminat i musical / 2. És clar que fa mala cara, si duu una vida de cràpula... Vés amb ell i aviat ranquejaràs / 3. ERC desnacionalitzada. Competidora de la mula. Para el carro, que ja som al sud-oest! / 4. De bon matí, la noia d’Albatàrrec. Inflamació d’un tendó (per culpa del tec?) / 5. Víctima d’internet. El titella del mercat / 6. Ressona més en el motor. Dolor en un nervi de la cama per voler imitar en Maradona. Del clor al caler / 7. És tan voluminosa que ens pot tocar a molts. Aplaudeixo l’ascens / 8. 25 cèntims en mig del camí. Llastimós gemec per mandra de llàgrimes. El veig i aquí m’aturo / 9. Reanima l’ànima del pare d’en Guillén. Si no fos per aquesta discriminació veuríem el camiser / 10. Capacitat innata d’anar a la universitat. Grans èxits de Maria de França / 11. El mig de la meitat. Sistema de comunicació per musculació. Costum a un pas de l’abús / 12. Música oral a cada cantonada. Espantarà en grau superlatiu.

SUDOKUS

AMIC

Ompliu la quadrícula de 9x9 caselles dividides en subquadrícules de 3x3 amb les xifres de l’1 al 9. No s’ha de repetir cap xifra en una mateixa fila, columna o subquadrícula.

Dificultat: mitjana

		9		6			4	
8		4			1			9
	1	6	9			3		
4							1	
				1	6		9	4
	6			7		2		
9	7		6	8				
			1	5		9	8	2
						5		6

Dificultat: difícil

		8		2	4		5	
				6			4	
5		3				6		2
	7	5	3		1			9
	8	2				5	3	
		4	8				7	
			2		6			
	2	6	7	3		4	8	

SOLUCIONS

2	8	1	3	9	4	5	7	6
6	4	3	1	5	7	9	8	2
9	7	5	6	8	2	4	3	1
1	6	8	4	7	9	2	5	3
3	5	7	2	1	6	8	9	4
4	9	8	3	5	6	1	7	
7	1	6	9	4	8	3	2	5
8	3	4	5	2	1	7	6	9
5	2	9	7	6	3	1	4	8

Dificultat: mitjana

9	2	6	7	3	5	4	8	1
8	3	7	4	1	6	9	2	5
4	5	1	2	8	6	3	9	7
3	6	4	8	5	2	1	7	6
1	8	2	9	6	7	5	3	4
6	7	5	3	4	1	8	2	9
5	4	3	9	7	8	6	1	2
2	1	9	5	6	3	7	4	8
7	6	8	1	2	4	9	5	3

Dificultat: difícil

1	O	C	E	A	N	O	G	R	A	F	I	C
2	C	A	R	L	A	R	A	V	A	T	A	
3	U	L	L	A	B	U	C	O	L	I	C	N
4	P	A	T	A	F	I	S	V	U	L	T	
5	A	V	A	O	R	A	S	P	A	L	L	T
6												
7	O	R	S	E	G	I	O	R	A	N	T	
8	R	A	U	C	O	R	A	T	G	E		
9	D	I	N	A	M	I	C	U	R			
10	A	C	A	T	I	A	C	I	L	A	R	
11	N	O										
12	D	I	S	O	L	C	M	I	U	R		
13	I	X	O	S								